

„Edinost“

zadaja enkrat na dan, razen nedelj in
raznihkov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna značka:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na po-
što se priložene naročilne se upravnice
ne obračunajo.

o tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
srednje številke po 6 stotink (3 svč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašiti se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Eokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Nalajala tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Vabilo

na

javno zborovanje

katerega sklicuje

politično društvo „Edinost“

v nedeljo dne 1. decembra t. l. ob 10. uri predp.

v telovadnici »Trž. Sokola«.

(ulica Coroneo št. 15.)

DNEVNI RED:

1. Naše ljudsko-šolsko vprašanje. (Poročevalca: dr. Gustav Gregorin in Miloš Kamuščič.)
2. Srednje šolstvo. (Poročevalec dr. O. Rybář.)
3. Slovensko vsučilišče. (Poročevalec dr. O. Rybář.)

ODBOR.

Nevarnost razdora na Slovenskem.

II.

Znanost je pripomogla zvezdoslovju do
tolikih resnic o vesoljnosti ali skupnosti si-
stемов raznih solne, da se dandanes ne bojé
in ne verujejo več, da bi med svetovi ve-
soljnosti prišlo do takozvanih katastrof. Vsako
solnce in vsi manjši svetovi v krogu solne
so takorekoč navezani med seboj. Svetovi ne
morejo skakati, kakor bi hoteli, ampak so
zavisni drug od drugega in vsled tega mo-
rajo poznati določene poti. Človeštvo je na
jednem takem svetu, ki se imenuje zemlja,
a ono je vse drugače zavisno med seboj,
nego pa zemlja sama od našega solne. Za-
koni človeštva so vse drugačni, nego zakoni
svetov v vesoljnosti.

Nikdar se ne moremo zanesti na račune,
ki bi kazali, kakó se bodo narodi ravnali v
tej ali oni dobi. Negotovost je v tem, da
morejo različni zakoni ali stalni vzroki dej-
stvomati v raznih zvezdah in oddelkih in takó
na laž postavljati vsakatera prorokovanja za
daljše dobe.

Nalaz sem podal te primere, da bi po-
kazal, kakó igrajo narodi s svojo usodo, in

kako se vede dandanes slovenski narod, ko-
likor ga moremo poštovati v občem gibanju
in v politiki. Naši rojaki posebnih vrst po-
stopajo tako, kakor da bi za naš narod ve-
ljali zakoni solne in v obče kozmičnih teles.
Sučejo se in ukrepajo ter uganjajo celó burke,
kakor da bi bil narod svet sam za-se, kate-
rega bi se ne mogli dotikati drugi svetovi,
kakor da bi kar ne mogla priti katastrofa
nad nas. Naši činitelji so po nekaterih krajih
popolnoma pozabili in prezirajo, da živimo v
kotiču ali kotičih, v katere more tresniti
tako silno, da se poruši nakrat vse naše po-
litično in narodno zidanje. No, da bi tre-
balo še močnega treska?! Kak, za Boga, je
slovenski dom, da bi bila za njegovo poru-
šenje potrebna močna strela! Prijatelji,
oglejte se, in pretresti Vas mora šibkost našega
fundamenta in vsa slabost našega narodnega
doma! Povejte no, s pošteno vestjo, a ne
kakor razposajenci: kakov je ta slovenski
dom, ki bi mogel ob katastrofi vzdržati svoje
zidovje po konci?! Pošten, misleči rodoljub
se mora razjokati nad postopanjem slovenskih
činiteljev, ki n o č e j o v i d e t i o b č e n e
varnosti!

Mi postopamo gledé na občo nevarnost,
kakor da bi nas bila zaslepila in opanala
kaka starogrška boginja, ki se zove —
usoda! Popolnoma zaslepljeni smo in gremo
sami v pogubo, kakor večja v svetlobo, kjer
pogine.

Vsi veliki narodi evropski se priprav-
ljajo na velike dogodke svetovnega pomena,
ki se zaupa prijatelj prijatelju, in ker je
pri jednih nenasitna požrešnost večja nego
pri drugih. Ti veliki narodi, ki bi radi ži-
veli v miru in zadovoljni z dosedanjimi zema-
ljami, so prisiljeni prežati, da jih agresivni
narodi ne prehvajajo in ne oškodijo. Takó
se Evropa stalno oborožuje, in povsod slu-
tijo, da, kedar pokne, ne pride do navadnih,
tem več do vojen, odločilnih za daljše dobe.
Daleč taka grozna odločitev ne more biti, ker
so jedne velesile blizo že dovršile svoje ob-
roženje, in ker ne te, ne druge, ne bodo
mogle dolgo več prenašati takega, s silnimi
stroški združenega oboroženega miru. Kakov
bo izid tem vojnám, nihče ne more vedeti
in naznaniti. Poprek se računi takó ali takó,
ali gotovega, določenega računa ne more dati
nihče.

Mali narodi so nasproti vsemu priprav-
ljanju za bodoče velike dogodke popolnoma
onemogli; prestopiti bodo morali v to ali ono

državno sfero, in od usode te ali one velesile
bo zavisna tudi usoda malih narodov.

O tem, kakó mislijo prijatelji in sovra-
žniki Avstro-Ogerske, smo že dostikrat slišali
mного tužnega in tudi tolažilnega. Naše
cesarstvo ima par odkritosrčnih velesil, ka-
tere jej želé nadaljnega krepkega življenja,
in katere bi se utegnile, in to tudi v svojem
interesu, z orožjem potegniti za-njo. A vemo
tudi, da ima naša monarhija hudih nasprot-
nic, in na vprašanje, kake bi bile zveze v
odločilnih vojnách, in kaka bi bila usoda teh
bojev, tudi ne more nihče odgovoriti...!

Male slovanske narode, kolikor jih je v
Avstriji in tudi zunaj nje, navdajata torej le
strah in up, ne pa gotovost, in ravno iz tega
sledí neizogibno, da bi se morali mali na-
rodi ostreji navadnega postopanja in gibanja.
Slovenski narod je vselepa in vsled tega tudi
premalo zaresnega značaja. Ta značaj se
kaže le prepogostoma tudi v politiki. Zare-
snost sedanje dobe pa bi morala domače po-
litike opominjati, da sedaj se ni igrati in
norčevati z narodom, temveč zaresno prijeti
vaje in roke pa narod neizprosno voditi k
določenemu cilju!

Druga železniška zveza s Trstom.

Načelnik »društva arhitektov in inžen-
erjev za Česko«, g. cesarski svetnik Jahn,
je povdarjal, da morejo biti ponosni, da se
je takov odličan strokovnjak, kakoršen je
stavbeni svetnik Rybář, stopivši v pokoj,
naselil med njimi. Gospod tovariš Rybář da
je z današnjim predavanjem svojim dokazal
tako velik pregled o vseh železniških vpra-
šanjih in tako znanje v vseh podrobnostih,
da isto imponira vsem in da so mu dolžni
zahvalo in priznanje, da je kakor Čeh in
zastopnik železničarstva tako govoril o vpra-
šavnem predmetu, da se morejo Čehi s po-
nosom sklicevati pred Dunajem, da tudi na
tem polju imajo tako moč.

Podrobnim izvajanjem g. Rybářa prip-
isuje govornik toliko važnost, da meni, da
treba ista prav fruktificirati v interesu
društva arhitektov in inženjerov in v inte-
resu domovine.

Materijal, ki ga je podal stavbeni svet-
nik Rybář, naj bi se razdelil mej državne
poslance česke, kajti isti podaje obilega pouka.
Zato je menil govornik, naj bi se predavanje

Rybářevo v obliki spomenice razširilo tudi v
nemške kroge, kajti takih stvari ne izvedo
isti iz »Neue Freie Presse«. Stvar zaslučuje
tudi materialnih žrtve, potrebnih v to, da se
materijal približi potom spomenice.

V kritiko predavanja se govornik —
ozirom na veliko obsežnost istega — ne more
spuščati. Kar se dostaje meritornega in
stvarnega dela izvajanj, treba priznati, da so
zelo poučna in podajajo zopeten dokaz o ziste-
matičnem obuboževanju domovine in o raznih
transakeijah raznih vlad. Interesom Čehov se
ni posvečala dosedaj tista pozornost, kakor-
šnjo zaslučujejo. Kraljestvo Češko plačuje
največi del potrebščin za državne akcije in
iz tega razloga imajo Čehi pravico zahtevati,
da se čuvajo tudi njihovi interesi.

Českim poslancem se šteje v zlo, da de-
lajo sedaj zopet težave na Dunaju in da mo-
tijo harmonijo, doseženo s toliko težavo. Iz-
vajanja g. poročevalca pa so dokazala, da
stališče Čehov ne more biti
drugačno. Govornik je rekel: Mi, se
svojega stvarnega, nepolitičnega stališča, pri-
hajamo nehoté do tega prepričanja, da bi po
kakršnih si bodi kompromisih ali dobrohot-
nosti le sebi škodovali in da moramo brezob-
zirno braniti svoje ekonomične interese. Na
vseh poljih gospodarskega življenja je obču-
titi nazadovanje. Mi moramo vzdrževati svoje
delavce, da-si nimamo dela in moramo delati
za zalogo, vzlic temu pa hočejo sedaj zopet
Nemčiji odpreti lagodno pot do Trsta in
v slovanske dežele, kjer smo imeli še od-
jemalce. Ta konkurenca nas more, ako so
razmere kmalu ne spremene, dovesti do pro-
pada. Od katere strani naj bi tu pričakovali
pomoči, ako ne z Dunaja, kamor se odteka
največi del naših moči. Vzlic temu imajo
malo čutstva in srea za nas. Konkurenca
raste dalje in vrhu tega jej še mi sami gla-
di-no pota. Vse naše tožbe in pritožbe osta-
jajo brezuspešne...

Politični pregled.

V TRSTU, dne 29. novembra 1901

Državni zbor. (Gospodska zbornica).

Ta zbornica je vsprejela véeraj zakonski na-
črt glede spremembe in dodatkov k obrt-
nemu redu, kakor ga je predlagal odsek.
Tekom razprave je trgovinski minister baron
Call pojašnjeval, da predloga nameruje do-
seči omejenje takozvanega detail-potovanja,

Edvard ni mogel dovršiti stavka, kajti,
čim je izrekel »érki: L. D.«, se je ptujec
nervozno vspel, prebledel kakor zid in zlezel
na bližnji klop, da ne bi se zvrnil po tleh.
Par trenutkov je bil kakor nezavesten...

Tudi Edvardu je kar vse plesalo pred
očmi; vsemu temu, kar se godi na tujem
pred njegovimi očmi, ni mogel umeti razloga
in zveze...

V tem hipu pa mu je kakor blisek ši-
nila v glavo misel, usodna misel, da zo nje-
gova pripovedovanja v ptujcu jela dozorevati
domnevanja, kakor da sti prošlosti njiju dveh
nekako v zvezi med seboj...

Taka misel, došla tako nenadoma in v
daljnjih tujih krajih in ob sestanku s povsem
neznanim človekom, je bila tako usodna, da
ni čudo, da se je tudi Edvard jel nekako
vznemirjati in da si je želel, da sebi in ptujcu
prežene tako — kakor se je takoj na to zo-
pet prepričeval samega sebe — absurdno,
nemožno misel. Ta želja ga je gnala, da je
hitel, da seznaní tujca tudi z drugo ostalino
iz let najnežnejše otroške dobe svoje, let, ma-
lone popolnoma pogreznivših se v temi po-
zabnosti... (Pride še.)

PODLISTEK

21

Za dežjem solnce sije.

— Povest iz prejšnjih stoletij; prevel Bukovič. —

Ptujec je vprašal:

— Kdo so bili vaši stariši?

— Na to vprašanje vam ne morem dati
odgovora. Ker — povedal sem vam že to —
bil sem najdenec. Jaz ne vem ničesar o njih.
Dobra duša, ki me je zgojil in skrbel za-me,
me je našel v gozdu. Bilo mi je takrat ka-
kih pet let.

— Koliko let pa imate sedaj?

— Dvajset.

— Torej je bilo to pred petnajstimi
leti?!

— Da, kakor v sanjah se spominjam
še, da sta me dva tuja človeka iztrgala iz
naročja matere. Odvedla sta me in sredi
gozda sta me vrgla z voza, kjer me je našel
dober usmiljen človek ter me pobral in
odvel seboj ljubeznjivo. Sicer bi bil tam
poginil.

— Kdo je bila vaša mati? Je li že
umrla?!

To vprašanje je ptujec ponavljal, da-si je

ravnokar dobil od Edvarda pojasnilo, da ni-
česar ne ve o svojih stariših. Tako zagobljen
je bil tujec v svoje misli. Edvard ni mogel
seveda drugega, nego da je ponovil svoj prej-
šnji odgovor:

— O svoji materi vam ne morem dati
nikacega pojasnila. Spominjam se samo toliko,
da sem živel v lepih sobanah in da je bilo
vse polno služabnikov v hiši.

Ptujec se je zganil, kakor da neka nje-
gova slutnja, ki mu je narekovala ta vpra-
šanja, dobiva določene, konkretne oblike.
Vendar se je premagoval in nadaljeval s
povpraševanjem:

— In na ničesar drugega se ne spo-
minjate?

— Prav na ničesar. Moj dobri oče-red-
nik je sicer skrbno in vztrajno poizvedoval,
da bi kaj doznal o mojem rojstvu in mojih
stariših, ali vsa prizadevanja njegova so bila
zastonj. Jaz sam pa mu nisem vedel po-
vedati drugega nego da so me klicali za
Edvarda.

Edvard..... Edvard..... Ptujec je stopil
korak nazaj in uprl je oko v Edvarda tako
ostro, kakor da mu s pogledom hoče prodreti
notri do duše. Bog sam vedi, kaj se mu je
vršilo v duši v tem hipu! Edvardu je jelo po-

stajati skoro malce mučno vspricho tega čudnega
vedenja ptujčevega, ker si ni mogel razlagati
taeega zanimanja ptujčevega za njegovo pro-
šlost za — njegove stariše!

Da stori konec mučni tišini, ki je bila
navstala, je spregovoril Edvard:

— Gospod, vidim, da so vas moji od-
govori nekako pretresli. Res, čudno naključje
je to, da vam moje lice in vse, kar govorim,
gre tako v dušo. Morda vam to vzbuja spo-
mine na lastna mlada leta? Morda je bila tudi
vaša usoda slična moji...

Ptujec je zmajeval z glavo...

Ne, tako ni bilo. Moja usoda ni bila
slična vaši. Ali to je vendar res, da mi vse,
kar sem doživel z vami v tej uri, vzbuja
davne spomine, bolestne spomine. Vse je
tako, kakor da bi bila vaša usoda v nekaki
zvezi z mojo nesrečo...

Ob teh besedah je tudi Edvardu jelo
postajati nekako tesno pri sre in obhajati
so ga jelo neke nejasne slutnje, nekaj, kar ni
imelo nikakih določenih oblik, a mu je ven-
dar tesnilo duha..... Edvard je menil
dalje:

— Le dva ostanka imam iz svoje mla-
dosti. V prvo spomin, da sti mi bili v mojo
obleke ušiti érki: L. D.... in....

posebno v tem, da se omeji iskanje zasebnih odjemalcev potom potovalcev, ter regulacijo krošnjarstva v varstvo stalne male trgovine in obrtnije.

Gospodski zbornica je vsprejela potem celo vrsto zakonskih načrtov, med drugim zakonski načrt glede bede, o kateri priliki je govoril ministerski predsednik dr. Körber in omenjal, da mora država o elementarnih neizgovornih preprečitih, da v dotičnih krajih ne oslabi davčna moč za dlje časa. Stagnacijo industrijske produkcije skuša vlada preprečiti s tem, da je pozvala državna in avtonomna oblastva, naj hite z izvedenjem projektiranih del, da se delavstvu da zaslužka preko zime.

Dalje je vsprejela zbornica več zakonskih načrtov glede olajšave pristojbin, dalje zakonski načrt glede pristojbine za kotacijo vrednostnih papirjev na praški in tržaški borzi in slednjič zakonski načrt glede olajšave pristojbin na obligacije, izdane od posojilnih zavodov.

O položaju piše neki »odličen konservativen političar«, da na rešenje proračuna v odseku do Božiča niti misliti ni. Kje je pa še le razprava v plenumu?! Mož meni, da bomo imeli skoro zopet krizo, ki pa se utegne zopet nekako pokrpati. Ali kriza ostane in po zvezi slednjič parlament. Tako meni ta naš vir. Ali se to zgodi pred ali po Božiču — je irelevantno. Na mero-davnem mestu morajo priti do spoznanja, da treba narediti konec, ako nočejo imeti še večje škode. Zbornica je v razsulu, kar je znamenje bližnjega poloma. Vsak dan, s katerim se daljša življenje te zbornice, je zgubljen...

Mnogo se sedaj ugiblje o tem, kakova bo usoda nujnega predloga Vsenemceev za izjavo simpatije Burom. Da je velika večina zbornice se svojimi simpatijami na strani teh hrabrih boriteljev za svojo svobodo in nezavisnost, na tem ni dvomiti. Zlasti je kazalo, da bodo slovenske skupine, in v prvi vrsti Čehi, glasovale za nujni predlog Vsenemceev. Kanibalska obsodba poljskih starišev v Gneznem pa je menda temeljito spremenila dispozicije tudi v tem pogledu. Postopanje pruskega sodišča v Gneznem je pa tudi nečuvno vnebovpijoče. Ako je to pravosodno grozodejstvo spravilo po konci celo diplomate in bizantince v poljskem »kolu« — pa ne bi razjarilo drugih strank! Le-te so jele razmišljati, da bi Vsenemcem na ljubo manifestirale v imenu človekoljubja, v tisti hip, ko uzori teh Vsenemceev, nasilni germanizatorji na pruskem Poljskem gazijo človekoljubje in preganjajo nedolžno deo, ker ljubi svoj materini jezik in mečejo stariše v ječe za mesece in leta, ker — so se jim njihovi otroci smilili!

To je barbarstvo, ki ni nič manje od onega Angležev v južni Afriki! Nič čudno torej, da se zgrajajo na tem barbarstvu, kjer le imajo kaj — sreča! Če bi smeli soditi po ogorčenju v poljskih listih, ne bi bilo nobene dvoma več, da bo barbarstvo v Gneznem vplivalo na razmere v parlamentu na Dunaju in res sodijo nekateri listi, da to provzroči zopetno tesneje zblizanje med Poljaki in ostalimi slovanskimi skupinami.

Iz proračunskega odseka. Proračunski odsek je vsprejel v svoji večerajšnji seji točke »rudarstvo«, »takse«, »koliki« in »pristojbine« in se je posvetoval o točki »finančna uprava« do zaključka. Tekom razprave je izjavil finančni minister Böhm-Bawerk, da vlada pripravlja pot do zboljšanja položaja davčnih uradnikov in praktikantov. Odprava službene kaveje se sedaj resno študira.

Otvoritev hrvatskega sabora. — Včeraj so otvorili hrvatski sabor s kraljevim reskriptom. Ko je ban stopil v zbornico, ga je večina pozdravila se »Živio«-klici, opozicija pa se je odzvala s klici: »Živio kralj!« Cesarški reskript omenja dela, ki se imajo rešiti, osobito nagodbo z Ogersko, ter izraža željo, da bi se razprava o tem dovršila čim prej in da bi bil rezultat tak, da bi mogel zadobiti potrjenje. Njeg. vel. in ki bi bil v nov dokaz trdnosti bratskega razmerja med vsemi deželami ogerske krone.

Italijanska komora. Pred večerajšnjim se je otvorilo zasedanje italijanskega parlamenta. Zbornica je brez debate in jednoglasno sklenila, da se povzra znesek, ki je bil svoječasno določen za postavljenje spomenika Mazziniju.

Tržaške vesti.

Prebivalstvo mesta Ljubljane priredi v nedeljo dne 1. decembra t. l. v Javorani »mestnega doma« ob 10. uri in pol dopoldne velik manifestacijski shod, na katerem bo glasno in krepko zahtevati ustanovitve vseučilišča v Ljubljani. Zahteva po vseučilišču, tem eminentnem, najvišjem ognjišču prosvete, je zahteva vsega slovenskega naroda že več nego pol stoletja in napeti moramo vsi vse moči, da se uresniči naš najlepši ideal. A pelujemo torej na narodno zavest svojih cenjenih čitateljev, da se ta dan spomnijo tudi oni, tu ob našem slovanskem morju, svojih rojakov v središču Slovenije ter jih pozdravijo in tako dajo duška svojem prepričanju po potrebi slovenskega vseučilišča, ki jo nosi globoko v svojem srcu ves zatirani, a zavedni in zdravi narod slovenski!

Za slovensko univerzo. Slovanski dijak vseučilišča dunajskega so priredili večerajšnjim v prostorih društva »Slovanska beseda« komers na čast deputaciji ljubljanskega mestnega sveta, ki je pod vodstvom g. župana Hribarja došla na Dunaj, da urgira ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani. Komersa se je udeležilo tudi več slovenskih državnozbornih poslancev. G. župan Hribar je imel govor, v katerem je omenjal, da je deputacija dobila nadobuden odgovor na svoje vprašanje glede ustanovitve slovenske univerze.

Slovanski klub v Pragi je sklical za v nedeljo dne 1. decembra ob 2. in pol uri popoldne manifestacijski shod v »Narodni dom« na Kraljevih Vinogradih.

Spreved pok. Frana Kalistra, ki se je vršil danes ob 11. uri dopoldne, je bil impozantna manifestacija, vredna moza, kakoršen je bil pokojnik, vredna pred vsem do brotnika naroda, ki si je s čini dobrotvornosti postavil krasen spomenik. Ker nam je poročilo došlo prekasno in bi zakasnel list, ako bi je hoteli danes priobčiti, odložili smo je za jutranjo številko.

»Slovenec«. »Slovenec« nam strašno zamerja, ker se nismo bavili z več nego nepotrebnim govorom dra. Tavčarja o kongregacijah. Ali hoče vedeti: zakaj?! Prav iz istega vzroka, iz katerega se je »Edinost« brzdala, ko se je na način, katerega moremo, z ozirom na materialne koristi dežele kranjske, mirnim srecem imenovati **brezvestnim**, zanesel strankarski boj v uzorno kmetijsko družbo kranjsko; prav iz istega vzroka, iz katerega je molčala in mirovala, **ko je ostali svet mešal — žlindro**; iz istega vzroka, iz katerega smo molčali o žalostnih dogodkih na Gočah; prav iz istega vzroka, iz katerega molči o nešteti škandalih, ki se vrše v taboru slovenskem na liberalni in klerikalni strani. In ta vzrok je: **ker noče še bolj širiti pohujšanja med narod!** Saj ga je itak že preveč: liberalnega in klerikalnega!

»Slovenec« čenča tudi, da se mi dra. Tavčarja bojimo! »Narodovci« pa trde, da se klerikalcev bojimo. Torej?! Null von null geht auf. In res pravi dve ničli sti obe ti dve očitani... »Slovenec« naj se le zabava dalje s pripovedovanjem takih bajk, saj ima vsakdo na svetu nedotakljivo pravico do tege, da se pred **razsodnim svetom** kaže — neslanega.

»Slovanski Narod« o štrajku na učiteljsku v Kopru. Ni ga več grešnika, ki bi se zagrešil na naši narodni stvari, da ne bi v enem ali drugem slovenskem časopisu dobil svojega vernega zaščitnika. Človek bi kar obupal, ko mora gledati take zmedene razmere. Dozdeva se nam res, da so visoki naši narodni nasprotniki že tako zmešali štreno slovenske narodne politike, da sme že vsakdo našemu narodu delati najhujše krivice, ne da bi se mu bilo treba bati splošnega odpora od strani našega naroda. Če jeden upravičeno žigosa koga, ki se je zagrešil nad našim narodnem — bodi političnem ali kulturnem interesu, hitro prihaja drugi, ki se svojim neopravičenem opravičevanjem uniči učinek onega, ki brani koristi našega naroda. To se v zadnje čase, odkar imamo sedanji, baje edino zveličavni prepri, vrsti tako redno, kakor za nedeljo prihaja ponedeljek. Radi tega se nismo mi prav nič zadržali, ko smo žitali v »Slov. Narod«, došlem nam danes, da gospoda okoli tega dnevnika strmijo radi stališča, ki smo je zavzeli nasproti vprašanju štrajka slovenskih

učiteljskih v Kopru. Kako naj imajo gospoda v Ljubljani še kaj smisla za naše narodne boje, ko so tako preokupirani z liberalizmom in klerikalizmom, da jim res tudi ob najboljši volji ne ostaja časa za važna narodna vprašanja ob naši narodni periferiji. Mi se smo že privadili temu, da nam v naših narodnih bojih ni pričakovati ne moralne, ne materialne podpore iz našega središča, ali toliko bi pa vsaj smeli zahtevati od gospode v Ljubljani, da bi s postopanjem svojim vsaj ne podpirali naših narodnih nasprotnikov! — Da, gospoda: kdor na kateri-koli način podpira nečuvni zistem na rečenem učiteljsku, ta je narodni nasprotnik. In na tem ne spreminja nič dejstvo, da je morda rojen Slovenec, bodi liberalen, bodi klerikalen.

Že iz samega tega, kar smo te dni pisali v tem listu o razmerah na koperskem učiteljsku, morali bi bili gospoda okoli »Slov. Naroda« razvideti, da treba velike previdnosti, predno Slovenec javno obsoja postopanje slovenskih učiteljskih v Kopru. »Slov. Narod« se čudi dogadkom na koperskem učiteljsku in to ravno dokazuje, da ne pozna tamošnjih razmer v vsej grozoti njihovi, kajti, ako bi jih poznal, bi se, kakor mi, prav nič čudil.

Očitanje »Slov. Naroda«, da smo mi, davši jim potuho, zaveli učiteljske do skrajnega koraka, to očitanje je, po decidirani, mastno tiskani izjavi v uvodnem članku našem od ponedeljka, naravnost nelojalno, da ne rabimo hujega izraza, ki nam je v peresu.

O potrebni disciplini, oziroma o tem, kdo je odgovoren za disciplino v šoli, se pogovorimo nekoliko jutri.

Vzdramite se! Pišejo nam: Neprestani boj, ki ga bijemo tu z našimi lahoni, Nemei raznimi pritepenci, kateri vsi nam hočejo uničiti našo narodnost in iztrebiti naš jezik — ta boj je tako ljut, da marsikdo, ki ne živi več časa med nami, nima in ne more imeti niti pojma o njem.

Še deset let da bi bili mi tržaški Slovenci spali — kakor je žalibog, spala ogromna večina naših — recimo kar naravnost — očetov, dedov in pradedov, bi bili danes tu le naši in našega naroda — grobovi!

Pozno, ali ne vendar prepozno smo se vzbudili iz narodnega mrtvila in danes vidimo, da ta naš skrajni napor ni bil brez vsacega vspeha.

Pred 20 leti je bilo tu že precejšnje število narodnih mož, ki so si pomagali kakor so vedeli in znali, da le niso povsem klonili duhom pod pritiskom zlobnih lahonskih janičarjev. Hvaležni smo jim za vse, kar so storili v probujanje nesrečnega našega naroda, toda gorje nam, ako ne bi bili načina vzbujanja naroda preminjali razmeram primerno! Drugačne dobe, drugačne razmere in z drugačnimi razmerami morajo priti tudi drugačne poti delovanja. Tedanji voditelji naši so nam ustanovili razna narodna društva. Prirejali so raznovrstne zabave. To delo pa jih je že preokupiralo tako, da jim niti ni bilo možno misliti na marsikaj drugega potrebnega. Izlasti se ni v prošlih dobah mislilo dovolj na vzgojo naraščaj, ki naj bi nam bil danes v oporo in podporo. Koliko izgledov imamo: oče je bil narodnjak, otroci pa niso znali besedice našega lepega jezika! Seveda je bilo tudi častnih izjem, ali te so bile preredke.

Precej bolje v tem pogledu je, hvala Bogu, danes! Res, da imamo še rojakov naših, ki se še ne zavedajo svojega rojstva, še jih je nesrečnejšev, ki celo mrže in izdajajo rod svoj; še je takih »Slovenec«, ki sicer ob časi rujnega vinca vpijejo: »Živio Slovenci!« — ki pa v svojih družinah govore oziroma lomijo le laščino, ali nemščino (!) toda tolažljivo je, da se odstotek teh stalno manjša in se mora popolnoma poizgubiti! Na to moramo delati: vsi in ne smemo še nadalje vzgajati kač na lastnih prsih!

Da se ta rak rana na našem narodnem telesu popolnoma izleči, v to treba, da se zavzamemo vsi. Vsaki oče, vsaka mati in sploh vsaki naroden človek mora delati na to, da bodo otroci slovenskih starišev govorili v prvi vrsti svoj materini jezik in še le potem, ko bodo znali tega, naj se uče drugih tujih jezikov!

Mnogo se je že storilo na to stran, ali še je dela in to nujnega dela!

Danes sem bil n. pr. v večih slovenskih družinah in opazil sem v svoje veselje, da govore izključno slovenski. Naletel sem pa tudi na par družin, katerih gospodarji se kažejo v javnosti narodnjake, a goje v svoji družini in med svojimi otroci — laščino!!

Take očete je sram pred svetom, zato skušajo če je kdo poleg, vzbujati videz, kakor da s svojo družino govore slovenski, kar pa se jim slabo posreča, ker jim otroci dosledno le laški odgovarjajo! To se ne dogaja samo v družinah, ampak se taki sramotni slučajji dogajajo čisto tudi na naših narodnih zabavah in to je — res sramotno!!

Tu se izgovarjate na šolo, na ulico, na nepokorščino otročičev itd., ali vsi ti izgovori niso vredni piškavega oreha, ker, ako stariši hočejo, se otrok mora udati!

Slab tak oče in slaba taka mati, ki si pušča ukazovati od 2—4 letnega paglavca, in ki se izgovarja, češ: jaz vedno govorim slovenski, toda otrok — noče!!

Kaj bo pa, ko ti otroci postanejo veliki?! Kako jim boste zapovedovali, ako že malim ne morete, ali — bolje rečeno — nočete?!

Mene je sram, da moram vedno ponavljati ta očitanja, ali pomagati si ne vem drugače, dokler se vi stariši, kolikor vas je še zaspanih, ne vzdramite in ne storite svoje narodne dolžnosti v polni meri!

Nekdanja doba napol-Slovenec je že prešla; nekdanji smo tolerirali to, zdaj pa ne smemo več. Mi moramo zahtevati od vseh slovenskih starišev, da svoje otroke uče pred vsem slovenskega, to je materinega jezika! Ako se že Lahi in Nemei uče slovenskega jezika, ker smatrajo to za potrebno, bi bil neopusten greh, ako bi mi sami ne učili mladine materinega jezika in bi dalje vzgajali iz nje — janičarje!

V nadi, da ta nujni glas ne ostane glas vpijočega v puščavi, beležim udani Nekdo.

Goslarji pri sv. Jakobu. Prejeli smo: Dovolite mi, gosp. urednik, da nekoliko odgovorim na odgovor, ki ga je nekdo priobčil v 268. št. »Edinosti«, da bi opravičil izključenje dečka Zapin.

Dopisnik se sklicuje na to, da je neki ud »Del podp. društva« celo ven metal plesalec in plesalke, ako so govorili italijanski, in da je društvo »Kolo« celo izključilo neke pevke, ker niso hotele slovenski govoriti! Vse prav. Ali dopisnik nam mora priznati, da z 10-letnim dečkom treba imeti nekoliko več potrpljenja in vstrpljivosti, nego z odraslenimi, ki ali znajo slovenski, ali pa so imeli dovolj prilike, priučiti se jej. Deček Zapin je nenavadno nadarjen za glasbo, kar so pripoznali vsi. Zakaj odganjati take moči, mesto da bi jih vzgajali — za-se!!

Ali se g. dopisnik ne spominja posvetovanja dne 22. julija v prostorih konsumnega društva?! Ali se ne spominja, da se je tedaj že prigovarjalo vsprejemu omenjenega dečka, ker da ne zna našega jezika. A tedaj je bilo menenje velike večine, da naši goslarji ne sestavljajo društva v pravem pomenu besede in da bo le dobro, ako bomo tem potom tudi izgubljene vabili v naš tabor.

Nadalje pravi dopisnik, da je večkrat omenjeni deček naše nazival s »ščavi« ter da ga »če njegov ni puščal k vajam v strahu, da ne bi deček vjel kake slov. besede. Slednjič pravi, da deček nima nobene pravice do instrumentov.

Te besede si hočemo dobro zapomniti, ker pride vse malce pozneje na jasno. Le toliko vprašam g. dopisnika: zakaj pa ni takega zadržka glede nekaterih družih goslarjev, ki tudi ne znajo našega jezika?! Zakaj dvojna mera?! Goslar.

Izjava. Prejeli smo in objavljamo na prošnjo:

Podpisani izjavljam, da ni res, kar slavni odbor »Konsumnega društva« pri sv. Jakobu in njega somišljeniki izvijajo iz mojih besed, ki sem jih govoril na posvetovanju dne 17. t. m. Ni res, da bi bil jaz rekel, naj se po veri slovenski odboru, naj nam odpre gostilno, pa bodi tudi v kaki luknji! Marveč je res, da sem predlagal — in sicer z ozirom na to, da je slavni odbor nekako, kakor se pravi, zaoral glede gostilne —, naj se naloži odboru, da čim prej najde sposobnega in primernega krčmarja, ali takega, kakor je bil prvi. Gospod predsednik pa mi je odgovoril, da za društvene prostore ni mogoče dobiti krčmarja, ker isti da mora biti iz istega okrožja! A na predsednikovo vprašanje, da-li bi bil jaz zadovoljen, da bi se mi selili k dotičnemu krčmarju, s katerim bi se pogodili, sem pa jaz vprašal g. predsednika, kaj pa da bo iz društvenih prostorov?! G. predsednik mi je odgovoril: Pa se jih da v najem!!

Na to sem rekel, da jaz ne bi imel nič proti temu, ali dotični prostori, kamor bi se

preselili, bi morali odgovarjati sedanjim, in v kako luknjo danes memo iti! Samo udov nas je 150! Tudi ko bi v gostilno zahajali sami udje, ne bi smeli imeti premajhnih prostorov. Še dosedanj, razmerno veliki so nam bili pretesni. Kje pa naj bi bilo prostora za ude in še druge goste, ako bi vzeli kako luknjo?!

To je resnica. Jaz sem torej govoril ravno nasprotno od tega, kar se mi podtika. Ne za, ampak: proti temu sem bil, da bi se preselili v vsako luknjo!! Morda pa je temu zavijanju namen to, da bi se oni, ki nosijo odgovornost, pozneje mogli izgovarjati na me!! Proti temu moram že danes slovesno protestirati

Anton Zlobec,

člen »Del. kons. društva« pri sv. Jakobu.

Laški shod za italijansko univerzo v Trstu. Manifestacijski shod za laško univerzo v Trstu, katerega so bili Italijani naznanili za v nedeljo, dne 1. t. m., je odložen za jedno prihodnjih nedelj.

Iz-pred porotnega sodišča. Včeraj se je — kakor smo že javili — vršila razprava pred tukajšnjim porotnim sodiščem, proti Emiliju Florich, Ermanu Cappelo in Albertu Savoldu (vsi trije so iz Trsta) radi zločina poskušane tatvine. Ti trije poštenjaki so namreč po noči od 27. do 28. septembra t. l. hoteli vdreti v kapitanove kabino Lloydovega parnika »Bohemia«, takrat vsidranega v svobodni luki. No, neki natak na parniku je preprečil ulom in ulovil jednega njih. Porotniki so jih spoznali krivini. — Obtožena Florich in Capello sta bila obsojena vsaki na 5 let, Savoldi pa na 5 let in pol težke ječe, poostrene z enim postom vsake tri mesece. Vsake tri mesece pridejo tudi po en dan v samotno celico. Tej razpravi, ki je trajala od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne, je predsedoval vitez Urbančič. Državno pravdnistvo je zastopal državni pravdnik namestnik Pangrazzi, obtožence so branili odv. Breitner, kazenski branitelj Mestron in odv. dr. Gherse. Obtoženci so si pridržali pravico do priziva.

Danes se je imela vršiti razprava proti Rihardu Camberju radi žaljenja časti potom tiska. Tožitelj je dr. Spadoni. Razprava pa se je odložila radi smrti tožiteljeve matere.

Drobne vesti. Sleparija. Ni dolgo temu, kar se je neki nepoznanec predstavil tvrdki »Bartoli in sin« z neko vizitnico, glasečo se na ime župnika iz Osora. Mož je zahteval več stvari v vrednosti 53 kron. Pozneje je ista tvrdka poslala račun župniku in ta je odgovoril v največem začudenju, da on ni nikogar pooblastil, da nakupi zanj predmete, za katere je tvrdka poslala račun. »Bartoli in sin« sta sleparijo ovadila na policiji.

Aretiranje. Včeraj so aretirali 20-l. Karola P. in 32-letnega Milana I. (prvi je s Spodnje Avstrije, drugi iz Ljubljane), ker sta se baje brez denarjev hotela pripeljati iz Benetk v Trst. Odvedli so ju v zapore.

Pretepa na ulici. 62-letnega Josipa M. in Marijo O. so aretirali včeraj v ulici Zonta, ker sta se tam neusmiljeno pretepala. Konec pretepa je napravil redar, ki je »njega« in »njo« odvedel v zapore.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 30. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Giovanni 12, hišna oprava; Škedenj (kréma), sod in vino; Škorklja 457, hišna oprava; ulica Crocifisso 2, oprema v zalogi in jestvine; Rocol 507 e in ulica del Pozzo 1, pisarniški predmeti.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 1° 5 ob 2. uri popoldne 7° 7 C.° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764 3 — Danes plima ob 10.24 predp. in ob — pop.; oseka ob 4.57 predpoludne in ob 5.24 popoldne.

V počestitve spomina veleblagorodnega narodnega dobrotnika, pokojnega Frana Kalistra je odbor »Delalskega podpornega društva« enoglasno zaključil sledeče:

Po predsedništvu objavljena osmrtnica se odobruje; pogreba se društvo udeleži po deputaciji; društvo ostane zaprto od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne; nabaviti je oljnat slika pokojnika, ki ostane razobešena v odborovi sobi v trajen spomin.

»Delalsko podporno društvo« se udeleži maše-zadušnice za blagega pokojnika. Ako bi pa veleugledna rodbina dala služiti maše-zadušnice izven Trsta, prevzame »Del. pod-

porno društvo« inicijativo v ta namen, da se bo tudi v Trstu darovala taka maša. To se ima zgoditi v sporazumljenju z ostalimi narodnimi društvi.

Predsednik tega društva, gospod prof. M. Mandić, je v lepem govoru proslavil vrline blagega pokojnika in velikega dobrotnika »Delalskega podpornega društva«, ter je povabil odbornike, naj vstanejo s sedežev in vsliknejo trikratni »slava« spominu pokojnega Frana Kalistra!

Odbor »Tržaškega podpornega in bralnega društva« je odredil v znak sožalja ob smrti pok. g. Frana Kalistra, da se društvo udeleži pogreba po deputaciji, da se društveni urad zapre od 9. do 12. ure dopoldne ter da se daruje moški podružnici sv. Cirila in Metoda 20 K mesto venca na krsto pokojnika.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je doposlala g.a. Marija Zlobec z Dunaja, mesto evetie na krsto pokojni Kristini Piščane, 4 krone. — Srčna hvala.

Odbor polit. društva »Edinost« bo imel jutri, v soboto, ob 7. in pol uri zvečer svojo sejo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Volilno gibanje v Istri. Laški centralni volilni odbor za Istro je proglasil za predstoječe deželnozborske volitve sledeče nadalje kandidature:

Za mestno skupino Milje-Izola-Buzet: Evgen Marchetti, župan v Izoli.

Za kmečke občine poreškega okraja: dr. Silvester Venier in Anton Avrelj Mianich.

Za veleposestvo: dr. Josip Bubba (Piran), Andrej Davanzo (Novigrad), mark. Benedikt Polesini (Poreč), dr. Viljem Varetton (Pulj), dr. Almerigo Ventrella (Piran).

Vesti iz Kranjske.

* Napad na orožnika. Minolo nedeljo popoldne je tovar. delavec Jern. Novak v Mojstrani napal orož. stražmojstra Ferd. Muniha in orožnika Fr. Janežiča. Najprej je s prazno roko dal prvemu zaušnico, pozneje pa je hotel napasti z odprtim nožem. Muniha je s sabljo napad odbil in o tem Novaka ranil na glavi in roki, tako, da je poslednji padel nezvesten na tla.

Vesti iz Štajerske.

— Strahovito zločinstvo pred mariborskimi porotniki. Razsodba v tej grozni pravdi — katere smo omenili že včeraj — se je glasila: Gluhonemi 38-letni hlapec Fran Lovrec — svak umorjenega — je obsojen v smrt na vešalah; žena umorjenega, Alojzija Gernič, je dobila 4 leta ječe radi sokrivde, Marija Rantaša, nje mati, radi istega zločina 12 let težke ječe; 21-letni hlapec Josip Holz je bil oproščen.

Podrobnosti tega zločina pričajo, da je ta rodbina naravnost poživljena.

Hlapec Lovrec je priznal, da je ustrelil umorjenega, a se je izgovarjal, da sta ga žena umorjenca in nje mati pozvali v to. Ta poslednja je hotela v zaporu umreti od lakote in ni hotela nič jesti. Na razpravi je tajila, ali nje lastna hči jej je rekla v obraz: »Ti si truplo razsekala, skuhala in dala svinjam. Ti si zaklicala, ko je bil mož umorjen, da bo dobra krma za svinje, ker je — tolst.«

Človek ne bi niti verjel, da je med sicer dobrim in navstvenim našim ljudstvom možna taka bestialnost.

Vesti iz Koroške.

Koroški Slovenci za slov. vseučilišče. Slov. deželni poslanci koroški Einspieler, Grafenauer in Muri so odpisali jako rezko izjavo za slovensko vseučilišče in za reciprociteto veljavnosti izpitov na vseučilišču v Zagrebu s tostransko državno polovico. Izjava pa se spominja tudi na ljudsko šolsko mizerijo na Koroškem in prosi, naj slovenski poslanci odločno zahtevajo, da slov. ljudstvo na Koroškem dobi svoje slovenske ljudske šole.

Jako lepim, rodoljubnim in praktičnim načinom je kanonik Wieser v Celovcu pokazal svoje navdušenje za idejo slov. vseučilišča. Odposlal je namreč dež. odboru kranjskemu 1000 K kakor »skromen prispevek« za ustanovitev vseučilišča. Čast takemu rodoljubu!

Razne vesti.

Osmrtnica za psom. Na Dunaju živeči gospej Bachmann je poginil te dni nje toliko ljubljeni pes »Flockerl«. Žalosti svoji je gospa dala duška s tem, da je dala natisniti osmrtnico ter je isto razposlala vsem svojim prijateljem in prijateljicam. Ta izredna osmrtnica se glasi: Ana Bachmann naznanja vsem prijateljem, znancem in rojakom žalostno vest o smrti nje goreče ljubljene »Flockerla«, kateri je ob 8. uri in pol zvečer po dolgi dobi 10 let — poginil. Dunaj dne 23. novembra 1901. Globoko vžaljeni svoji.

Čenaj. čitatelji! Kaj pravite? Ali ni ta gospa Bachmann zrela za — norišnico?

Čudna usoda v rodbini. Pred nekoliko dnevi so v neki kmetijski hiši v Bobreku (Šlezija) slavili predvečer poroke. Naslednjega dne se je imel namreč gospodar v drugič poročiti. Njega omožena hči pa je isti večer povila zdravega otročiča, ali to rojstvo je stalo mater življenje. Naslednjega dne je torej žena in stari oče vzel seboj v cerkev tudi novorojenčka; bila sta torej ob enem poroka in krst. Tako so imeli v tej hiši kar neposredno po vrsti: predvečer poroke, porod, smrt, svatbo, krst in pogreb.

Več zgodovine v družini na enem kupu si pa menda že ni mogoče misliti.

Loterijske številke, izžrebane dne 27. novembra:

Brno 26 83 60 80 22

Opozorjenje goslarjem pri sv. Jakobu.

Kakor ste sami čuli, me je na zadnji vaji gospod Fran Rakuša ostro prijel zaradi tega, ker da branim dečka Ivana Zapina. Ob enem me je oistro apostrofiral: kam da sem del tiste krone, ki sem jih prejel od vas na mesečnini?!

Izvolite torej vsi, ki ste plačali in dobili od mene potrdila, obrniti se do gospoda Ivana Špillerja, kateremu sem izročil zapisnik in še 7 pobotnic, podpisanih od gospoda Polivke.

Ivan Kain.

Brzojavna poročila.

Umirovljenje in odlikovanje.

DUNAJ 29. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Njeg. Vel. cesar je višemu gozdnarskemu svetniku v ministerstvu za poljedelstvo, Otonu pl. Salvadoriju, povodom zaprošenega umirovljenja v pripoznanje mnogoletnega odličnega službovanja, podelil naslov dvornega svetnika, oprostivši ga od taks.

Wolf položil mandat.

DUNAJ 29. (B.) Začetkom današnje seje zbornice poslancev je prijavil predsednik, da je vsenemški poslanec Wolf položil svoj mandat.

Državni zbor.

DUNAJ 29. (B.) (Zbornica poslancev). Začetkom seje je prijavil predsednik, da je povodom rojstva nadvojvodinje Marije Terezije sporočil čestitke Nj. Vel. cesarju in nadvojvodski dvojici Fran Salvador. Mej dolimi spisi so včeraj in predvčeršnjim storjeni sklepi gospodske zbornice. Mej interpelacijami je tudi ona posl. Romančuka, Barwinskega in tovarišev glede dogodkov na vseučilišču v Lvovu.

Interpelantje vprašujejo, da-li se hoče minister dati natančno obvestiti o teh dogodkih, da-li hoče dati temeljito preiskati pritožbe maloruskih dijakov in odnošaje na lvovskem vseučilišču, v kolikor se tičejo sosebnosti narodnih pravic in postopanja vseučiliških oblasti nasproti maloruskim dijakom ter profesorjem? Sledajče vprašujejo interpelanti, kaj misli odrediti minister, da pride v okom nepristojnostim, vladajočim na rešenem vseučilišču in da se bo čuvala enakopravnost maloruskega jezika na istem?

Na to interpelacijo je podal naučni minister Hartel podroben opis dogodkov in je rekel, da je odredil najstrožje in najhitreje izvedene disciplinarne preiskave proti krivim dijakom; najhitreje že zato, da se zagotovi skorajšnje in nemoteno nadaljevanje predavanj. Ob enem so bile cerkvene oblasti pozvane, naj sporoče, kaj so ukrenile glede gojencev semenišča grškega obreda, katerim se pripisuje glavni delež na izgredih, o čemer bodo imeli ti dijaki priliko povedati svoje pritožbe.

Po vrsti nadaljnjih interpelacij odgovorov od strani naučnega ministra je zbornica pripoznala nujnost zakonu o olajšavah za zgradbe za asaniranje v Brnu ter je brez debate vsprejela ta zakonski načrt v vseh čitanjih. Na to je pričelo posvetovanje o

nujnih predlogih tiščih se trgovine na termine.

Seja traja dalje.

Državljanska vojna v Kolumbiji.

NEW-YORK 28. (B.) Brzojavka iz Colona javlja: Dr. Alban, general Jeffries in neki drugi voditelji vladne stranke so popoldne dospeli semkaj, da bi, kakor se sodi, posredovali v to, da se boj neha. Sedaj se razgovarjajo s poveljniki angleške in amerikske vojne ladije, z najvišjim železniškim uradnikom ter z angležkim konzulom.

Velikanska rastava pohištva in tapecarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo donesrečo. —

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh vrst in ščetk, nahajajoč se na tržaškem trgu ter zamore konkurirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali korenin tudi malih. Angleške ščetke za čiščenje obuvale, neprelomljivi ameriksni glavniki, angleške ščetke za zobovje čisti, specialitete za parfumovanje angleškega in domačega izdelka vse po jako znižanih cenah.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

trdrke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

PRVA TOVARNA

za čopiče in ščetke

Svetko D'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST

(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela neprepežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlic, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjičkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanju se prosi blagohoten obisk.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapecarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

ZAHVALA.

Ker nam ni možno, da bi se vsakemu posebej zahvalili za tolike in razne dokaze prijateljskega sočutstvovanja povodom našega globokega žalovanja zbok smrti preljubljenega našega soproga, očeta in brata, gospoda

Frana Kalistra

prosimo, naj se tem potom vzame naznanje izraz najiskreneje hvalnosti naše.

Ivana Kalister

v svojem in v imenu sina Viktorja, svakinje Ivane Devet in svaka Ivana Kalister.

Novo tržasko pogrebno podjetje

Piazza della Legna 4.

vsakovrstne pogrebe po najzmernejših cenah

Podjetje ima v zalogi bogat izbor vencev in drugih mrtvaških predmetov.

Opozarja se slavno občinstvo, da ne zamena našega naslova (Piazza delle Legna št. 4.) z namišljenimi agenti za pogrebe, ki so bili že davno odpuščeni od našega podjetja.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo in debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščene od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregotega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dati batnikom in konvalescentom, ker analizirani narod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vse potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34
Fino vino iz Vise	34
Vino Opolio	38
Belo vino iz Vise	40

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorica)

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porecelana, železa, kosutarja in stekla; velik izbor pletenih in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zboje.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jurca

TRST. — Molin a vento št. 1

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinejše sladčiče, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

THE MUTUAL

zavarovalna družba za življenje v New-York-u.

Ustanovljena 1842.

Čisto vzajemna.

Splošno premoženje dne 1. januarja 1901.

1.607,625.487.39 kron.

Čisti dobiček v korist zavarovancev leta 1900.

42,873.909 kron.

Cela pokritna svota za vsa v Avstriji zaključena zavarovanja je vložena pri c. kr. ministerijalnemu plačilnemu uradu na Dunaju.

Glavno ravnateljstvo za Avstrijo

na Dunaju I., Lobkowitzplatz št. 1.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanega ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altare, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Remeljni v velikem izboru, bukove debla orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderia št. 10.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbora raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Proti

kašlju in kataru

kakor tudi proti

- - hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le

katramne pastilje Ravasini

škatičica po 80 stotink.

Proti

zagrljenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje

od ogolunjene sladke škorje

škatičica po 60 stotink.

Vdobja se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vitali & Vardalusso; v Reki: lekarna Prodani; v Gorici lekarna Cristofaletti in Pontoni.

Prvo primorsko podjetje za

razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refosk črn po 28 novč., bela rebula iz Brd po 28 novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena, vdobi 100 gld. nagrade.

Josip Bizjak

urarski mojster v Trstu

ulica Stadion 25. naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinejših kakor tudi velikih stenskih; obljubljuje, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“

ulica Stadion 25. naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinejših kakor tudi velikih stenskih; obljubljuje, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št. 23.

Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Zagreb, 30. aprila 1901.

Gg. Žnideršič & Valenčič

Ilir. Bistrica

prva kranjska tovarna testenin.

Gospod J. Weiser je prejel danes odposlane makarone ter Vam moramo izreči

največje priznanje

kajti blago je v istini izvrstno.

Prva

zagrebška agenturna zadruga.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX